

**WYCIĄG Z OGÓLNYCH WARUNKÓW DOBROWOLNYCH
UBEZPIECZEŃ KOMUNIKACYJNYCH (OWU)
PRZYJĘTYCH UCHWAŁĄ NR 6 ZARZĄDU TUIR „WARTA” S.A.
Z DNIA 20 LISTOPADA 2012 R. OBEJMĄCYCY POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE
UBEZPIECZENIA HDI NNW**

**ROZDZIAŁ 1
OGÓLNE WARUNKI DOBROWOLNYCH UBEZPIECZEŃ KOMUNIKACYJNYCH**

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

**Zasady ogólne
§ 1**

- Ogólne warunki dobrowolnych ubezpieczeń komunikacyjnych, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna, (zwanym dalej WARTA), z osobami fizycznymi lub przedsiębiorcami, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”, w zakresie:
  - pomocy w przypadku uszkodzenia ogumienia, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI OPONY”,
  - szyb samochodowych, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI SZYBY”,
  - skutków kradzieży pojazdu, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI MINI GAP”,
  - pojazdów lądowych auto casco, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI AUTO CASCO”,
  - straty finansowej, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI GAP AUTO CASCO”,
  - pomocy podczas podróży – assistance, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI ASSISTANCE”,
  - następstw nieszczęśliwych wypadków Kierowcy i Pasażerów pojazdu mechanicznego, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI NNW”,
  - ochrony prawnej, zwane dalej ubezpieczeniem „HDI OCHRONA PRAWNA”.
- Pakiet ubezpieczeń komunikacyjnych HDI AUTO został opatrzone dodatkowymi komentarzami, które nie stanowią treści OWU.

**Definicje
§ 2**

Przez pojęcia użyte w niniejszych OWU rozumie się:

- awaria** – zdarzenie losowe wynikające z przyczyn wewnętrznych, powodujące unieruchomienie ubezpieczonego pojazdu; definicja „awarii” nie obejmuje uszkodzeń powstałych wskutek wypadku,
- bezszkodowy przebieg ubezpieczenia** – okres ubezpieczenia, w którego trakcie nie zaistniało zdarzenie losowe, za które WARTA lub inny Ubezpieczyciel wypłacił lub jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania; przy ustalaniu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia nie uwzględnia się odszkodowań, po których wypłacie Ubezpieczyciel realizujący wypłatę odszkodowania przeprowadził postępowanie regresowe zakończone refundacją całej wypłaconej kwoty,
- CENTRUM OBSŁUGI KLIENTA** – jednostka działająca w imieniu i na zlecenie WARTY, przyjmująca telefoniczne zgłoszenia o udzieleniu pomocy oraz organizująca pomoc w zakresie i na zasadach określonych w niniejszych OWU,
- franszyza integralna** – wysokość szkody wyrażona w złotych, do której WARTA nie wypłaca odszkodowania, w przypadku gdy wysokość szkody przekroczy ustaloną w umowie ubezpieczenia franszyzę integralną, odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości,
- holowanie pojazdu** – dojazd pojazdu holującego na miejsce zdarzenia, załadunek i rozładunek ubezpieczonego pojazdu (w tym np. wyciągnięcie pojazdu z rowu) oraz transport ubezpieczonego pojazdu najkrótszą trasą do miejsca wskazanego w niniejszych OWU,
- Kierowca pojazdu** – każda osoba kierująca ubezpieczonym pojazdem za zgodą i wiedzą właściciela w czasie wystąpienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
- kradzież** – działanie określone w art. 278-281 Kodeksu karnego (KK), w tym rozbój, w którego wyniku nastąpiło przywłaszczenie pojazdu zabezpieczonego w sposób przewidziany jego konstrukcją oraz zgodnie z postanowieniami niniejszych OWU,
- lokal** – wydzielona część budynku lub budynek służący do celów mieszkaniowych, z wyłączeniem pomieszczeń przynależnych, tj. garażu, komórki, piwnicy,
- miejsce zamieszkania** – adres zamieszkania lub siedziby Ubezpieczonego na terytorium Polski wpisany do dokumentu ubezpieczenia,
- nieszczęśliwy wypadek** – niezależne od woli oraz stanu zdrowia Ubezpieczonego/Kierowcy pojazdu i Pasażerów nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, związane z ruchem pojazdu, w którego następstwie doszło do uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci,
- odszkodowanie/świadczenie** – kwota rekompensująca Ubezpieczonemu/Uprawnionemu powstałą szkodę, ustalona zgodnie z niniejszymi OWU, w tym z zakresem ubezpieczenia przyjętym w dokumencie ubezpieczenia (o ile nie umówiono się inaczej, kwota ta nie może być wyższa od sumy ubezpieczenia),
- osoba podróżująca** – Kierowca pojazdu lub Pasażer, który podróżuje ubezpieczonym pojazdem w momencie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, z wyłączeniem osób przewożonych odpłatnie oraz autostopowiczów; liczba osób podróżujących nie może przekroczyć maksymalnej liczby osób wskazanej w dowodzie rejestracyjnym ubezpieczonego pojazdu,
- osoba uprawniona do korzystania z pojazdu** – osoba, która za zgodą właściciela pojazdu lub innej uprawnionej osoby weszła w posiadanie dokumentów oraz klucza/kluczyk/kart kodowych/pilotów do pojazdu, służących do jego otwarcia/uruchomienia,
- pojazd bazowy** – to pojazd:
  - wyposażony standardowo (bez wyposażenia dodatkowego),
  - bez uszkodzeń, w dobrym stanie technicznym, odpowiednim do okresu użytkowania,
  - posiadający aktualne dopuszczenie do ruchu,
  - o przebiegu zgodnym z przebiegiem normatywnym, za który uznaje się przebieg całkowity pojazdu osiągnięty w przeciętnym okresie jego użytkowania, ustalony na podstawie badań średnich przebiegów określonych grup pojazdów w całym okresie ich użytkowania,
  - wyposażony w ogumienie zużyte w stopniu nie większym niż 50% w stosunku do nowego ogumienia,
- pomoc informacyjna** – udzielana przez CENTRUM OBSŁUGI KLIENTA informacja w zakresie i na zasadach określonych w niniejszych OWU,
- przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej,
- rozbój** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo przez doprowadzenie osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- szkoda** – strata majątkowa lub finansowa powstała w wyniku jednego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie i na zasadach określonych w niniejszych OWU; w ubezpieczeniu HDI NNW szkoda jest rozumiana jako trwałe uszkodzenie na zdrowiu lub śmierć,
- szkoda całkowita** – strata majątkowa w pojeździe, z wyłączeniem szkód polegających na utracie pojazdu w wyniku kradzieży, której koszty naprawy przekraczają 70% wartości rynkowej pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania,
- szkoda częściowa** – strata majątkowa w pojeździe, której koszty naprawy nie przekraczają 70% wartości rynkowej pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania,
- środki pomocnicze** – elementy wspomagające proces leczenia,
- świadczenie pomocy** – czynności wykonywane przez podmiot zewnętrzny działający w imieniu WARTY w zakresie i na zasadach określonych w niniejszych OWU,
- towary niebezpieczne** – materiały i przedmioty, których przewóz drogowy jest zabroniony lub dozwolony pod pewnymi warunkami określonymi w Umowie Europejskiej dotyczącej

- międzynarodowych przewozów drogowych towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 roku,
- trwały uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu (narządu) lub układu powodujące ich trwałą dysfunkcję,
- Ubezpieczający** – osoba fizyczna (lub przedsiębiorca) zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacania składek ubezpieczeniowej,
- Ubezpieczony** – osoba fizyczna (lub przedsiębiorca), na której rachunek zawarto umowę ubezpieczenia,
- ubezpieczony pojazd** – pojazd określony w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia,
- udział własny** – część szkody pokrywana przez Ubezpieczonego (osobę, na której rachunek zawarto umowę ubezpieczenia),
- unieruchomienie pojazdu** – stan techniczny pojazdu, w jakim znalazł się ten pojazd w wyniku awarii lub wypadku, który uniemożliwia dalsze jego użytkowanie (poruszanie się pojazdem),
- Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania odszkodowania lub świadczenia w zakresie i na zasadach określonych w niniejszych OWU,
- wartość bazowa pojazdu** – średniowa wartość rynkowa pojazdu określonej marki, typu, modelu i roku produkcji, ustalona na określony miesiąc i rok oraz dotycząca modelowego pojazdu bazowego wg notowań zamieszczonych w katalogu „Pojazdy Samochodowe – Wartości Rynkowe” wydawanym przez Info-Expert Sp. z o.o.,
- wartość fakturowa pojazdu** – wynikająca z dokumentu zakupu wartość pojazdu wraz z akcesoriami zamontowanymi w pojeździe oraz ujętymi w dokumencie zakupu wystawionym przez dealera; wartość fakturowa pojazdu nie obejmuje opłat związanych z ubezpieczeniem, rejestracją pojazdu lub innego rodzaju opłat związanych z nabyciem pojazdu lub dopuszczeniem go do ruchu,
- wartość rynkowa pojazdu** – wartość ustalona w oparciu o wartość pojazdu bazowego zgodnie z instrukcją określania wartości rynkowej pojazdów opracowaną przez Stowarzyszenie Rzeczoznawców Techniki Samochodowej i Ruchu Drogowego,
- wiek pojazdu** – okres liczony w pełnych latach jako różnica pomiędzy rokiem zawarcia umowy a rokiem produkcji pojazdu; tak ustalony wiek pojazdu obowiązuje przez cały okres ubezpieczenia,
- wypadek** – zdarzenie niezależne od woli Ubezpieczonego/Kierowcy pojazdu i Pasażerów, w którego wyniku ubezpieczony pojazd uległ unieruchomieniu lub zniszczeniu na skutek:
  - zderzenia się z innymi uczestnikami ruchu (w tym z osobami),
  - zderzenia się z przedmiotami i zwierzętami znajdującymi się na zewnątrz pojazdu,
  - działania czynnika termicznego lub chemicznego,
  - działania osób trzecich lub wandalizmu,
  - huraganu, powodzi, gradu i innych sił przyrody,
- wyposażenie dodatkowe pojazdu** – elementy lub urządzenia niestanowiące wyposażenia fabrycznego pojazdu, zamontowane w pojeździe na stałe po jego pierwszej rejestracji, których demontaż wymaga użycia narzędzi mechanicznych, z wyłączeniem instalacji zasilania gazem i urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą oraz fotelek dla dzieci,
- wyposażenie standardowe pojazdu** – urządzenia lub elementy zamontowane w pojeździe przed jego pierwszą rejestracją, a także instalacja zasilania gazem, urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą oraz fotelek dla dzieci w liczbie nieprzekraczającej 2 sztuk,
- zabezpieczenie przed kradzieżą** – autoalarm, DNA Auto, elektroniczna blokada uruchomienia silnika (immobiliser) oraz mechaniczna blokada dźwigni skrzyni biegów; urządzenia te muszą być dopuszczone do obrotu na polskim rynku na podstawie certyfikatu wystawionego przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji lub Instytut Mechaniki Precyzyjnej, z wyjątkiem DNA Auto, które musi posiadać certyfikat oceny skuteczności,
- zdarzenie losowe** – zdarzenie przyszłe, niezależne od woli Ubezpieczonego, które w okresie trwania umowy ubezpieczenia może, ale nie musi wystąpić, jego wystąpienie może powodować po stronie zakładu ubezpieczeń powstanie obowiązku spełnienia świadczenia lub wypłaty odszkodowania.

**ROZDZIAŁ 8
UBEZPIECZENIE HDI NNW**

**Postanowienia wstępne
§ 61**

- Postanowienia niniejszego rozdziału odnoszą się do umowy ubezpieczenia HDI NNW.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do umowy ubezpieczenia HDI NNW mają zastosowanie postanowienia § 1-2 oraz Rozdziału 10 niniejszych OWU.

**Przedmiot ubezpieczenia
§ 62**

- Przedmiotem ubezpieczenia są trwałe następstwa nieszczęśliwych wypadków Kierowcy pojazdu i Pasażerów, powstałe w związku z ruchem ubezpieczonego pojazdu, polegające na uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszkodzenie na zdrowiu lub śmierć.
- Ubezpieczeniem objęte są także następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych podczas:
  - wsiadania i wysiadania z pojazdu,
  - załadunku i rozładunku pojazdu,
  - zatrzymania i postoju wynikającego z decyzji Kierowcy pojazdu lub Pasażerów,
  - naprawy pojazdu spowodowanej awarią w czasie jazdy.

**Zakres ubezpieczenia
§ 63**

- WARTA odpowiada za następstwa nieszczęśliwych wypadków, co skutkuje wypłatą świadczeń z tytułu:
- trwałego uszczerbku na zdrowiu,
  - śmierci Kierowcy pojazdu lub Pasażerów,
  - nabycia protez lub środków pomocniczych,
  - przeszkolenia zawodowego inwalidów,
  - koniecznej operacji plastycznej,
  - transportu zwłok.

**Suma ubezpieczenia
§ 64**

- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w jednym z czterech wariantów sumy ubezpieczenia:
  - Wariant I – 5000 zł,
  - Wariant II – 10 000 zł,
  - Wariant III – 15 000 zł,
  - Wariant IV – 30 000 zł.
- Ustalona w umowie suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY na osobę.

**Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia
§ 65**

- W odniesieniu do Kierowcy pojazdu z odpowiedzialności WARTY wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych:
  - podczas kierowania pojazdem bez ważnych, wymaganych uprawnień,
  - podczas ruchu pojazdu bez ważnego badania technicznego potwierdzonego wpisem w dowodzie rejestracyjnym,
  - w związku z popeinieniem lub usiłowaniem popeinienia przestępstwa lub samobójstwa,

- 4) podczas jazdy pojazdami pochodzącymi z kradzieży, przywłaszczenia lub uzyskanych za pomocą innego czynu zabronionego, o ile nie istnieją dowody iż stan ten był znany Kierowcy pojazdu.
2. W odniesieniu do Pasażerów ubezpieczonego pojazdu z odpowiedzialności WARTY wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych:
  - 1) podczas jazdy, którą podjął z Kierowcą pojazdu nie posiadającym uprawnień, o których mowa w ust. 1. pkt. 1., o ile istnieją dowody na to, iż Pasażer wiedział o braku uprawnień Kierowcy pojazdu do kierowania pojazdem,
  - 2) podczas jazdy, którą podjął z Kierowcą pojazdu będącym po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających, o ile Pasażer posiadał wiedzę o tym fakcie, o ile Pasażer posiadał wiedzę o tym fakcie, o ile stan w jakim znajdował się kierowca miał wpływ na zajście wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia,
  - 3) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przestępstwa.
3. W odniesieniu do Kierowcy pojazdu lub Pasażerów z odpowiedzialności WARTY wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych:
  - 1) podczas jazdy, gdy Kierowca pojazdu lub Pasażer nie był zapięty pasami bezpieczeństwa i okoliczność ta miała wpływ na powstanie bądź rozmiar szkody,
  - 2) podczas jazd wysiłkowych i konkursowych oraz związanych z nimi treningów, jak również podczas użycia pojazdu jako rekowizytu,
  - 3) podczas jazd pojazdami prototypowymi i używanymi do jazd próbnych,
  - 4) podczas jazd pojazdami wykorzystywanymi do nauki jazdy,
  - 5) podczas udziału w działaniach wojennych oraz rozruchach, zamieszkach, strajkach, blokadach dróg, akcjach terrorystycznych i sabotażach,
  - 6) podczas używania pojazdów w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska,
  - 7) przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 8) wskutek przewozu pojazdem towarów niebezpiecznych,
  - 9) wskutek działania promieniowania radioaktywnego lub jonizacyjnego.

Ustalenie świadczenia

§ 66

1. W przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu:
  - 1) świadczenie w przypadku 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się w pełnej wysokości sumy ubezpieczenia,
  - 2) świadczenie w przypadku częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się w takim procencie sumy ubezpieczenia, w jakim Kierowca pojazdu lub Pasażer doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu, maksymalnie do 100% sumy ubezpieczenia,
  - 3) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu orzekany jest przez lekarza orzecznika lub przez komisję lekarską na zlecenie i na koszt WARTY w oparciu o „Tabele norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu” obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia; Tabela jest udostępniana ubezpieczającemu na jego wniosek,
  - 4) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconych przez lekarza zabiegów rehabilitacyjnych,
  - 5) jeżeli na skutek nieszczęśliwego wypadku utracie lub uszkodzeniu uległ organ, narząd lub układ, których funkcje były już wcześniej upośledzone na skutek choroby lub istniejącego inwalidztwa, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, określa się jako różnicę pomiędzy stanem istniejącym bezpośrednio po wypadku a stanem przed wypadkiem,
  - 6) jeżeli po ustaleniu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a przed wypłatą świadczenia, Ubezpieczony zmarł z przyczyn innych niż nieszczęśliwy wypadek, świadczenie wypłaca się Uprawnionemu w wysokości świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu,
  - 7) jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu, spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, nie został ustalony przed śmiercią Kierowcy pojazdu lub Pasażera z innych przyczyn niż ten wypadek, przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu i wypłaca się świadczenie Uprawnionemu,
  - 8) jeżeli Kierowca pojazdu lub Pasażer otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w następstwie wypadku, za który zostało wypłacone świadczenie, wówczas świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się Uprawnionemu, przy czym potrąca się uprzednio wypłaconą kwotę.
2. Świadczenie w przypadku śmierci na skutek nieszczęśliwego wypadku wynosi 100% sumy ubezpieczenia.
3. Świadczenie w przypadku śmierci na skutek nieszczęśliwego wypadku wypłaca się Uprawnionemu.

Zwrot kosztów

§ 67

- WARTA w ramach ubezpieczenia HDI NNW pokrywa niezbędne i udokumentowane oryginałami faktur koszty poniesione w następstwie nieszczęśliwego wypadku na terytorium Polski, tj.:
- 1) nabycia protez lub środków pomocniczych – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia,
  - 2) przeszkolenia zawodowego inwalidów – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia,
  - 3) operacji plastycznej do kwoty 1000 zł,
  - 4) transportu zwłok z miejsca zgonu do miejsca pochówku w Polsce – do wysokości 50% sumy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ 10 POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 78

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku.
2. Wniosek o zawarcie ubezpieczenia podpisuje Ubezpieczający lub osoba uprawniona do składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz Ubezpieczającego.
3. Wniosek o zawarcie ubezpieczenia stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
4. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) imię i nazwisko (nazwę) oraz adres Ubezpieczającego i PESEL lub REGON,
  - 2) imię i nazwisko (nazwę) oraz adres Ubezpieczonego i PESEL lub REGON,
  - 3) miejsce ubezpieczenia,
  - 4) przedmiot ubezpieczenia,
  - 5) numer rejestracyjny pojazdu,
  - 6) markę, typ, model pojazdu,
  - 7) numer VIN pojazdu,
  - 8) zakres, wariant oraz dodatkowe opcje ubezpieczenia,
  - 9) okres ubezpieczenia,
  - 10) sumę ubezpieczenia,
  - 11) liczbę szkód zaistniałych w ciągu ostatnich 5 lat z ubezpieczenia auto casco.
5. WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
6. WARTA zastrzega sobie prawo do indywidualnej oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia.
7. WARTA potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.
8. W przypadku ubezpieczenia floty pojazdów WARTA może potwierdzić zawarcie umowy ubezpieczenia zbiorczym dokumentem ubezpieczenia, którego integralną część stanowi wykaz ubezpieczonych pojazdów.

Okres ubezpieczenia

§ 79

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy. Umowy ubezpieczenia na okres krótszy niż 12 miesięcy mogą być zawierane wyłącznie po wcześniejszym uzyskaniu pisemnej zgody pracownika Centrali WARTY, posiadającego właściwe pełnomocnictwa.
2. Umowę ubezpieczenia HDI MINI GAP zawiera się przy jednoczesnym wykupieniu w WARCIE obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych

(zwanego dalej HDI OC) na dany pojazd na taki sam okres ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia HDI OC.

3. Umowy ubezpieczenia HDI OPONY, HDI SZYBY zawiera się:
  - 1) na taki sam okres ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia HDI OC lub HDI AUTO CASCO na dany pojazd – przy jednoczesnym wykupieniu ubezpieczenia HDI OC lub HDI AUTO CASCO
  - lub
  - 2) na okres 12 miesięcy (jako odrębną umowę ubezpieczenia) – w czasie trwania umowy ubezpieczenia HDI OC na dany pojazd, jeżeli Ubezpieczający:
    - a) zgłasza się po terminie zawarcia z mocy prawa umowy ubezpieczenia HDI OC w WARCIE na kolejne 12 miesięcy,
    - b) zgłasza się jako nabywca pojazdu do celu podpisania aneksu do umowy ubezpieczenia HDI OC.
4. Umowy ubezpieczenia HDI ASSISTANCE, HDI NNW i HDI OCHRONA PRAWNA zawiera się:
  - 1) na taki sam okres ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia HDI OC lub HDI AUTO CASCO na dany pojazd – przy jednoczesnym wykupieniu ubezpieczenia HDI OC lub HDI AUTO CASCO
  - lub
  - 2) na okres 12 miesięcy (jako odrębną umowę ubezpieczenia) – w czasie trwania umowy ubezpieczenia HDI OC lub HDI AUTO CASCO na dany pojazd.
5. Umowę ubezpieczenia HDI GAP AUTO CASCO zawiera się przy jednoczesnym wykupieniu ubezpieczenia HDI AUTO CASCO na dany pojazd na taki sam okres ubezpieczenia na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia HDI AUTO CASCO.
6. Umowy ubezpieczenia mogą zostać zawarte w sposób odmienny od postanowień zawartych w ust. 2-5. wyłącznie przez przedstawicieli WARTY posiadających pisemne pełnomocnictwa wystawione przez WARTĘ.

Zakres terytorialny ubezpieczenia

§ 80

1. Z zastrzeżeniem ust. 2. terytorialny zakres ubezpieczeń obejmuje terytorium Europy, z wyjątkiem: Białorusi, Mołdawii, Ukrainy oraz europejskiej części Rosji.
2. W ubezpieczeniu HDI OPONY, HDI SZYBY oraz HDI OCHRONA PRAWNA terytorialny zakres ochrony jest ograniczony do terytorium Polski.

Sposób ustalania składki ubezpieczeniowej

§ 81

1. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
2. Składka ustalana jest po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego i w szczególności uzależniona jest od:
  - 1) wariantu ubezpieczenia,
  - 2) sumy ubezpieczenia,
  - 3) zakresu ubezpieczenia,
  - 4) cech Ubezpieczającego/Ubezpieczonego/właściciela pojazdu,
  - 5) rodzaju i wieku pojazdu,
  - 6) przeznaczenia pojazdu,
  - 7) strefy geograficznej,
  - 8) okresu ubezpieczenia,
  - 9) sposobu płatności,
  - 10) dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia.
3. Składkę za objęcie ochroną ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności WARTY, z uwzględnieniem systemu zniżek i zwyczaj składki.
4. Przy zmianie warunków umowy w trakcie jej trwania, która to zmiana powoduje konieczność opłacenia dodatkowej składki lub jej zwrotu, składkę tę przelicza się według taryfy składek obowiązującej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
5. Dodatkowa składka, o której mowa w ust. 4., płatna jest jednorazowo.
6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa szkody, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, począwszy od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
7. W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek w kalkulacji składki nie uwzględnia się danych Ubezpieczającego.

Sposób opłacania i zwrotu składki ubezpieczeniowej

§ 82

1. WARTA może wyrazić zgodę na opłatę składki rocznej w ratach, przy czym terminy opłat kolejnych rat składki WARTA określa w dokumencie ubezpieczenia.
2. Opłata składki lub jej pierwszej raty następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny sposób bądź termin opłacenia składki lub jej pierwszej raty.
3. WARTA może potrącić zaległą składkę lub jej ratę z kwoty wypłacanego odszkodowania bądź świadczenia w przypadku, gdy termin jej płatności przypadał przed dniem wypłaty odszkodowania bądź świadczenia.
4. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy WARTY.
5. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku utraty lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia (szkody całkowitej) bądź wyczerpania limitu świadczonej pomocy.
6. Zwrot składki nie przysługuje również w sytuacji, gdy w trakcie trwania umowy ubezpieczenia zostały wypłacone odszkodowania za szkody częściowe, które łącznie wyczerpały sumę ubezpieczenia.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 83

1. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu:
  - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, wskazanego w dokumencie ubezpieczenia,
  - 2) z dniem wypłaty odszkodowania wyczerpującego sumę ubezpieczenia,
  - 3) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą lub polegającą na utracie pojazdu,
  - 4) z dniem zbycia lub wyrejestrowania pojazdu,
  - 5) z dniem odstąpienia od umowy,
  - 6) z dniem wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.
2. Zapłaceniu składki/raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje wznowieniem tej umowy ani też zawarciem nowej umowy na dotychczasowych warunkach.
3. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia WARCIE przysługuje składka za czas trwania odpowiedzialności.

Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia

§ 84

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
2. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, począwszy od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
3. Wypowiedzenie umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

§ 85

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający będący osobą fizyczną ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

Prawa i obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 86

1. Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia zobowiązany jest podać do wiadomości WARTY wszystkie znane sobie okoliczności, o które zwróciła się WARTA w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach.
2. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w ust. 1., ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
3. Ubezpieczający w trakcie trwania umowy ubezpieczenia zobowiązany jest zawiadomić pisemnie WARTĘ o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1., niezwłocznie po otrzymaniu o nich informacji.
4. W razie zajścia szkody Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 2) niezwłocznie powiadomić jednostkę policji o wypadku z ofiarami w ludziach lub powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
  - 3) udzielić WARCIE pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej rozmiarów i wysokości,
  - 4) zabezpieczyć prawa WARTY do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
5. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które zgodnie z ust. 1.-3. nie zostały podane do wiadomości WARTY.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zapisy ust. 1.-5. stosuje się również do Ubezpieczającego, chyba że nie wiedział on o zawarciu umowy na jego rachunek.
7. Ubezpieczony lub Uprawniony może wnieść w formie pisemnej skargę lub zażalenie dotyczące działalności WARTY związanej z wykonywaniem umowy ubezpieczenia do jednostki nadrzędnej lub do Rzecznika Ubezpieczonych.
8. Wszędzie gdziekolwiek w niniejszych OWU wskazane są obowiązki Ubezpieczonego, odnoszą się one również do Ubezpieczającego.

Generalne wyłączenia odpowiedzialności

§ 87

1. Oprócz wyłączeń szczególnych w zakresie ubezpieczeń dobrowolnych WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody oraz inne zdarzenia powstałe wskutek:
  - 1) winy umyślnej Ubezpieczającego, lub osób, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
  - 3) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ubezpieczającego bądź Ubezpieczonego przestępstwa lub samobójstwa, udziału w bójkach, z wyjątkiem działania w obronie koniecznej,
  - 4) kierowania pojazdem po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, innych środków odurzających oraz leków nieprzepisanych przez lekarza lub stosowanych niezgodnie z zaleceniami lekarza, o ile stan, w jakim znajdował się Ubezpieczający bądź Ubezpieczony, miał wpływ na zajście wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia,
  - 5) kierowania pojazdem w przypadku stwierdzenia faktycznego braku wymaganych uprawnień (tj. prawa jazdy, świadectwa kwalifikacji),
  - 6) udziału ubezpieczonego pojazdu w imprezach sportowych, treningach lub podczas przygotowań do tych imprez,
  - 7) ruchu ubezpieczonego pojazdu bez ważnej rejestracji lub bez ważnego badania technicznego potwierdzonego wpisem w dowodzie rejestracyjnym, o ile miało to wpływ na zaistnienie szkody, działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, rozruchów, strajków, demonstracji, sabotażu, terroryzmu, a także w czasie używania pojazdów w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska oraz czynnego uczestnictwa pojazdów w akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, itp.,
  - 9) przyczyn zaistniałych przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 10) wykonywania napraw i konserwacji ubezpieczonego pojazdu,
  - 11) użytkowania ubezpieczonego pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem, co obejmuje również uszkodzenia silnika powstałe przez zassanie wody,
  - 12) przewozu ubezpieczonym pojazdem towarów niebezpiecznych.
2. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 1. pkt 1 i 2. nie dotyczy ubezpieczenia HDI NNW.
3. WARTA nie przyjmuje do ubezpieczenia następujących rodzajów pojazdów:
  - 1) tramwaje i inne pojazdy szynowe,
  - 2) pojazdy wyścigowe, rajdowe, uczestniczące w wyścigach lub innych zawodach, w tym w jazdach próbnych lub treningowych oraz w próbach lub testach wytrzymałościowych,
  - 3) pojazdy prototypowe oraz używane jako rekwizyty i do jazd próbnych,
  - 4) pojazdy użytkowane na obszarach lotniska oraz tam, gdzie pojazdy publiczne nie mają dostępu,
  - 5) pojazdy służące do przewozu materiałów wybuchowych, łatwopalnych, chemikaliów toksycznych lub materiałów niebezpiecznych biologicznie lub substancji powodujących zanieczyszczenia środowiska, jak również wszelkiego rodzaju źródeł promieniowania jonizującego używanego w przemyśle jądrowym, z wyjątkiem cystern służących do transportu ładunków ciekłych,
  - 6) pojazdy historyczne,
  - 7) pojazdy wojskowe lub pojazdy innych służb mundurowych (np. pojazdy należące do policji, straży miejskiej, straży granicznej i tym podobnych),
  - 8) pojazdy wykonane/złożone poza wytwórniami fabryczną, zarejestrowane jako tzw. samy i składowi, udostępniane do użytkowania jako pojazdy zastępcze, na zasadach innych niż wynajem,
  - 9) wózki akumulatorowe i podnośnikowe.
4. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w pojazdach:
  - 1) wykorzystywanych do nauki jazdy i zarobkowego przewozu osób,
  - 2) wynajmowanych zarobkowo,
  - 3) zarejestrowanych za granicą.
5. Pojazdy, o których mowa w ust. 2. lub 3., mogą zostać objęte ubezpieczeniem za opłatą dodatkowej składki bądź w ramach umowy zawartej na warunkach specjalnych.

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

§ 88

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek, czyli na rachunek Ubezpieczonego, którego wymienia się we wniosku i w dokumencie ubezpieczenia.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje WARCIE wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.
3. WARTA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność WARTY z tytułu umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania lub świadczenia bezpośrednio od WARTY.
5. Ubezpieczony może żądać od WARTY informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz o ogólnych warunkach ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

Czas trwania odpowiedzialności WARTY

§ 89

1. Odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki lub jej pierwszej raty, chyba że w umowie określono inny termin rozpoczęcia odpowiedzialności.

2. Jeżeli WARTA poniosła odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki lub jej pierwszej raty za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy przez WARTĘ wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka lub jej pierwsza rata i w takim przypadku WARCIE przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej składki lub jej pierwszej raty.
3. Jeżeli Ubezpieczający opłacił składkę lub jej pierwszą ratę po terminie określonym w umowie ubezpieczenia, a WARTA nie wypowiedziała umowy ze skutkiem natychmiastowym, umowa ubezpieczenia nie wygasa, a wpłacona zaległa składka lub jej pierwsza rata zostaje przyjęta i zaevidencjonowana przez WARTĘ.
4. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli Ubezpieczający nie opłaci kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, WARTA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty wymagalnej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności WARTY z upływem wyznaczonego terminu płatności.
5. W przypadku braku wezwania ze strony WARTY umowa ubezpieczenia nie wygasa, a WARCIE przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej raty składki.
6. Na podstawie i na zasadach określonych w OWU, WARTA ponosi odpowiedzialność za zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, o ile nie doszło do nich na skutek przyczyn zaistniałych przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

Tryb odwoławczy

§ 90

1. Jeśli odszkodowanie, świadczenie bądź organizacja i pokrycie kosztów pomocy nie przysługują lub przysługują w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, WARTA informuje o tym na piśmie Ubezpieczonego, wskazując na podstawy prawne uzasadniające odmowę wypłaty odszkodowania, świadczenia bądź świadczenia organizacji i pokrycia kosztów pomocy. Informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
2. Jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony nie zgadza się z ustaleniami WARTY co do odmowy wypłaty odszkodowania, świadczenia bądź organizacji i pokrycia kosztów pomocy albo co do jego wysokości, może w terminie 30 dni od daty zawiadomienia złożyć w formie pisemnej odwołanie.
3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 2., składa się do jednostki nadrzędnej nad jednostką, która wydała decyzję.
4. Odwołanie, o którym mowa w ust. 2., powinno być rozpatrzone w terminie 30 dni od daty jego złożenia.
5. W przypadku gdy ze względu na skomplikowany stan faktyczny sprawy bądź konieczność przeprowadzenia dodatkowych ekspertyz i czynności wyjaśniających rozpatrzenie odwołania w terminie wskazanym w ust. 4. nie będzie możliwe, składający odwołanie zostanie powiadomiony na piśmie o powodach i przewidywanym terminie rozpatrzenia odwołania, a jego ostateczne rozpatrzenie nie może nastąpić później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia czynności uzasadniających zmianę terminu rozpatrzenia odwołania.
6. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony może wytoczyć powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia – według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla jego miejsca zamieszkania.

Roszczenia regresowe (zwrotne)

§ 91

1. WARCIE przysługuje prawo do dochodzenia od Ubezpieczonego zwrotu wypłaconego odszkodowania lub kosztów zorganizowania pomocy w przypadku wyłączenia odpowiedzialności WARTY za powstałą szkodę.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem wypłaty odszkodowania przez WARTĘ roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi z mocy prawa na WARTĘ do wysokości zapłaconego odszkodowania.
3. Jeżeli WARTA wypłaca tylko część odszkodowania, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem WARTY.
4. Nie przechodzą na WARTĘ roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
5. Zapisy ust. 1.-4. stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Postanowienia końcowe

§ 92

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od postanowień niniejszych OWU.
2. Postanowienia dodatkowe, o których mowa w ust. 1., wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU ma zastosowanie prawo polskie.
4. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
5. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia są składane przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i doręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.
6. Ogólne Warunki Ubezpieczeń komunikacyjnych zostały przyjęte Uchwałą nr 9 Zarządu TUiR „WARTA” S.A. z dnia 13 listopada 2012 r.
7. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 28 grudnia 2012 r.

Wiceprezes Zarządu

Krzysztof KUDELSKI

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT